

Hjem > Fonden for Økologisk Jordbrug > 2013 > Crimpning > Crimpning af økologiske korn- og proteinafgrøder kræver tæt styring

Crimping af økologiske korn- og proteinafgrøder kræver tæt styring

En spørgeundersøgelse blandt 15 økologiske mælkeproducenter giver blandede erfaringer med crimpning af korn- og proteinafgrøder, og 10 af de interviewede besætninger har oplevet uønsket varmedannelse og svampevækst i stakken.

Fonden for Økologisk Landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

En spørgeundersøgelse blandt 15 økologiske mælkeproducenter giver blandede erfaringer med crimpning af korn- og proteinafgrøder, og 10 af de interviewede besætninger har oplevet uønsket varmedannelse og svampevækst i stakken. Undersøgelsen tyder på, at usikkerhed om afgrødens vandindhold, upræcis dosering af ensileringsmiddel og manglende kompression kan være årsager til mislykket ensilering.

Crimping har en vis udbredelse hos økologer

Tidlig høst og ensilering af korn- og proteinafgrøder er en interessant mulighed for at rydde marken tidligt, en god mulighed for at lagre vådt korn og for at lave et fodermiddel, som passer godt ind i et udfodringsystem med græs-baseret grovfoder.

Metoden har derfor vundet en vis udbredelse blandt økologiske mælkeproducenter, men ikke alle har haft succes med ensileringen, som i en del tilfælde har givet uønsket varmedannelse og svampevækst i stakken.

10 af 15 har oplevet kvalitetsproblemer

Et telefoninterview med 15 økologiske mælkeproducenter, som crimpede korn og blandingsafgrøder i høsten 2012, gav følgende hovedresultater:

- 1600 ton korn/ærter/lupiner/hestebønner blev crimpet i høsten 2012. Det svarer til cirka 110 ton per ejendom. Dog er der en vis usikkerhed omkring crimpede mængder, da der typisk ikke sker nogen præcis opgørelse.
- De fleste crimpede partier er blandingsafgrøder – korn/ærter eller kombinationer af korn og proteinafgrøder som lupiner og hestebønner
- Opfodring sker med 1-5 kilo per ko dagligt iblandet fuldfoder
- Den hyppigste oplagring er i plasticpølse, som blev brugt hos 10 af de 15 producenter
- 10 ud af de 15 besætninger har oplevet varme- eller mugdannelse ved åbning og opfodring. Problemer opstår forskellige steder i stakken og ikke kun ved start og slut på partierne
- Der er stor variation i vandprocent i materialet (fra 18- 40 procent)
- Producenterne angiver, at der er brugt fra 4 til 10 liter ensileringsadditiv per ton. Der er dog stor usikkerhed vedrørende dosering af ensileringsmiddel og de fleste er ikke klar over, hvor meget syre, der præcist er anvendt.

Flere besætninger (5 af 15) har aldrig oplevet problemer og angiver, at de har brugt crimpning gennem 6-7 år og kun med gode erfaringer.

Ensilering eller konservering?

Det er vigtigt at skelne mellem de to metoder til at sikre, at vådt korn er lagerstabil:

Ensilering:

Sker med et vandindhold på 35-45 procent og tilsætning af en blanding af syrer (myresyre, eddikesyre og propionsyre).

Konservering:

Sker med et vandindhold i modent korn på 18-25 procent vand og indebærer ikke ensilering, men en konservering – typisk med propionsyre.

Opsamling på anbefalinger

Anbefalingerne om crimpning af korn findes på Landbrugsinfo i [KvægInfo nr. 1321](#)

Punktvis kommer her de vigtigste råd:

- Høst korn 3 uger før normal høst ved en vandprocent på 35-40
- Sørg for rene omgivelser til håndtering og ensilering
- Sørg for at tilsætning af ensileringsmiddel passer til vandprocent og vægtfylde
- Sørg for maksimal komprimering og iltfri tillukning
- Ærter, lupiner, hestebønner og majs crimpes bedst ved en vandprocent på cirka 30

Spørgeundersøgelsen vedrørende erfaringer med crimpning er gennemført som en del af projektet: "Når en våd høst er penge værd", som er finansieret af Fonden for Økologisk Landbrug i 2013 og 2014.